

Vyhodnocení dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Valašské Meziříčí

Úvod

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zrealizovalo šetření potřeb na mateřských a základních školách za účelem efektivního nasměrování intervencí z Prioritní osy 3 OP VVV (Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání). Výzkum potřeb základních a mateřských škol se v ORP uskutečnil v období 24.11.2015 – 30.1.2016.

Hlavními cíli dotazníkového šetření bylo:

- ✓ Kontinuální podklady pro obsahové nastavení podpory v období 2014 – 2020 podle aktuálních potřeb škol v předem daných a schválených oblastech podpory z evropských zdrojů.
- ✓ Získání evaluačního indikátoru počtu organizací, ve kterých se zvýšila kvalita výchovy a vzdělávání a proinkluzivnost.

Návratnost dotazníku, tzn. škola dotazník vyplnila, případně zvolila neúčast v dotazníkovém šetření, se jak u mateřských, tak základních škol pohybovala nad 98 %. Konkrétně se do dotazníkového šetření zapojilo 5.186 právnických osob vykonávajících činnost mateřských škol v ČR (tj. 98,2 %) a 4.119 právnických osob vykonávajících činnost základních škol v ČR (tj. 98,9 %).

Výstup dotazníkového šetření se primárně vztahuje k území ORP, umožňuje však také orientační srovnání s výstupy za kraj i za ČR a vztahuje se nikoli k počtu škol, ale k ředitelství škol, které může zastřešovat více pracovišť a více typů škol.

U každé oblasti, která byla řešena dotazníkovým šetřením, bylo hodnoceno:

Úroveň oblasti

Překážky v oblasti podpory / rozvoje

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory / rozvoje

Zahrnuta byla také oblast infrastruktury mateřských a základních škol hodnotící stávající a plánované investice do staveb, rekonstrukcí a vybavení.

V rámci vyhodnocení dotazníkového šetření se pak pracuje s následujícími ukazateli počet / podíl / pořadí podle potřeby rozvoje / průměrné hodnocení aktuálního stavu:

- Počtem je myšlen absolutní počet ředitelství / právnických osob vykonávajících činnost základní školy / mateřské školy.

- Podíl znamená procentuální podíl, který lze vztáhnout k ORP, kraji nebo celé ČR.
- Pořadí podle potřeby rozvoje označuje umístění dané oblasti podpory v rozsahu od 1 do 6, přičemž uvedený ukazatel je zpracován z jednotlivých hodnocení pořadí priorit ředitelství na území ORP. Hodnota 1 znamená největší potřebu, hodnota 6 naopak nejmenší potřebu rozvíjet danou oblast v rámci podpory z Evropské unie v letech 2016 – 2020.
- Průměrné hodnocení aktuálního stavu představuje ukazatel spočtený jako průměr za výsledky různých typů škol a různého počtu pracovišť jednotlivých ředitelství v rozsahu hodnotící škály od 1 do 4, kdy:
  1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
  2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)
  3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni je prostor na zlepšení)
  4. Ideální stav (tzn. funkční systém vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Mateřské školy

V ORP Valašské Meziříčí se nachází 23 ředitelství / právnických osob, které vykonávají činnost mateřské školy (dále jen MŠ, popř. mateřská škola). Z tohoto počtu se do dotazníkového šetření zapojilo 21 MŠ, což představuje 91,3 %. Celkem za Zlínský kraj pak byla účast 93,1% a za celou Českou republiku 88,8%. Blíže viz tabulka č. 1.

Tabulka č. 1:

ORP (obec s rozšířenou působností):	7210 Valašské Meziříčí					
Kraj:	CZ072 Zlínský kraj					
TABULKA Č. 1	v rámci ORP		v rámci kraje		v rámci ČR	
	počet	podíl	Počet	podíl	počet	podíl
Počet ředitelství / právnických osob vykonávajících činnost MŠ (uvedených v době šetření v Rejstříku škol a školských zařízení)	23	100,0%	319	100,0%	5 282	100,0%
z toho kompletně vyplnilo dotazník:	21	91,3%	297	93,1%	4 688	88,8%
Z toho nevyplnilo dotazník: (MŠ zvolila možnost neúčastnit se dotazníkového šetření, MŠ dotazníkové šetření nedokončila, MŠ byla sloučena s jinou, pozastavila činnost nebo byla zrušena)	2	8,7%	22	6,9%	594	11,2%

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Dotazníkové šetření týkající se mateřských škol mělo definovanou následující strukturu:

Oblasti rozvoje z projektu OP VVV u mateřských škol

I. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání MŠ

IIa. Rozvoj čtenářské negramotnosti

IIb. Rozvoj matematické pregramotnosti

III. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě MŠ

IV. Podpora polytechnického vzdělávání MŠ

V. Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí MŠ

VI. Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků MŠ

VII. Rozvoj infrastruktury MŠ

Oblasti rozvoje z projektu OP VVV u mateřských škol

Na základě vyhodnocení dotazníku bylo k hlavním oblastem podporovaným z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání přiřazeno pořadí podle potřeb mateřských škol a zároveň byl vyhodnocen aktuální stav dané oblasti.

Největší potřebu rozvíjet danou oblast v rámci podpory z Evropské unie v letech 2016 – 2020 má oblast F. Rozvoj infrastruktury škol, vč. rekonstrukcí a vybavení, kterou následuje oblast E. Podpora polytechnického vzdělávání. Naopak u oblasti D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí je tato potřeba nejmenší.

Z hlediska hodnocení průměrného aktuálního stavu jednotlivých oblastí lze konstatovat, že zjištěné hodnocení je u všech těchto oblastí podprůměrné, a to jak v porovnání s krajskou, tak celorepublikovou úrovní. Rozdíly hodnocení mezi jednotlivými úrovněmi jsou však minimální. Nejlépe ze všech oblastí podporovaných z OP je v rámci ORP Valašské Meziříčí hodnocena oblast D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí, naopak nejhůře oblast E. Podpora polytechnického vzdělávání. Pořadí potřeb, stejně jako porovnání průměrného hodnocení aktuálního stavu ilustruje následující tabulka č. 2.

Tabulka č. 2: Hlavní oblasti podporované z OP

TABULKA Č. 2: Hlavní oblasti podporované z OP	Pořadí podle potřeb škol			Průměrné hodnocení aktuálního stavu		
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
A. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání	4	5	3	2,44	2,51	2,51
B. Podpora rozvoje čtenářské pregramostnosti	3	3	4	2,52	2,61	2,63
C. Podpora rozvoje matematické pregramostnosti	5	4	5	2,33	2,32	2,41
D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí	6	6	6	2,76	2,86	2,90
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2	2	2	2,16	2,21	2,25
F. Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení	1	1	1			

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Co se týká dalšího oblastí podporovaných z OP, je z hlediska ORP Vlašské Meziříčí největší potřeba rozvíjet oblast B. ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol), na druhém místě je oblast C. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence, na třetím místě pak oblast A. Jazykové vzdělávání.

Z pohledu průměrného hodnocení aktuálního stavu, jsou opět zjištěné hodnoty pod průměrem hodnot krajských a ČR, nicméně opět se jedná o rozdíly minimální. Blíže viz následující tabulka č. 3.

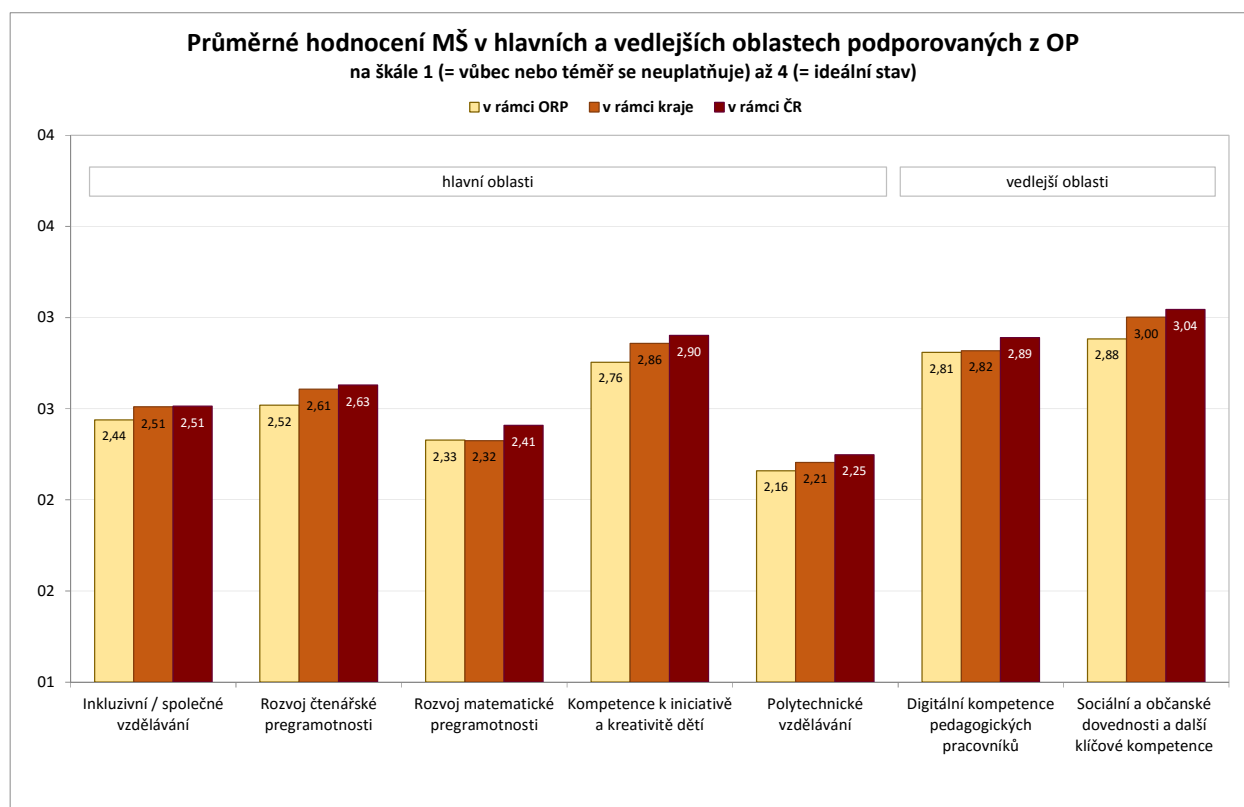
Tabulka č. 3: Další oblasti podporované z OP

TABULKA Č. 3: Další oblasti podporované z OP	Pořadí podle potřeb škol			Průměrné hodnocení aktuálního stavu		
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
A. Jazykové vzdělávání	3	2	2			
B. ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)	1	1	1	2,81	2,82	2,89
C. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	2	3	3	2,88	3,00	3,04

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Porovnání průměrného hodnocení MŠ v hlavních a vedlejších oblastech podporovaných z OP za úroveň ORP Valašské Meziříčí, Zlínského kraje a celou Českou republiku ilustruje níže uvedený graf.

Graf č. 1: Průměrné hodnocení MŠ v hlavních a vedlejších oblastech podporovaných z OP

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

I. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání MŠ

Inkluzivní vzdělávání nebo **inkluzie** je praxe zařazování všech dětí do běžné školy (do tzv. hlavního vzdělávacího proudu), která je na to patřičně připravena. V inkluzivní škole se neoddělují děti se speciálními vzdělávacími potřebami od dětí bez nich. V jedné třídě se tak spolu vzdělávají děti zdravotně postižené, nadané, děti cizinců, děti jiného etnika i většinové společnosti. Pedagog se všem dětem věnuje rovnocenně, nikomu více ani méně. Heterogenní složení kolektivu, kde se každý jedinec stává objektem individualizovaného přístupu, považuje inkluzivní přístup za přínos pro všechny žáky.

Na školu, která je inkluzivní, jsou ovšem kladeny vyšší nároky spojené s širokou heterogenitou složení jejich žáků. Jedná se především o uzpůsobení prostředí, pomůcek, využívání asistentů či externích odborníků a péči o duševní zdraví všech žáků i učitelů.

V České republice to předpokládá radikální změnu filozofie celého školství, což není za stávající situace otázka nejbližší budoucnosti, ale běh na dlouhou trať. Jde také o systémová opatření a zavedení změn v legislativě.

Inkluzivní vzdělávání vychází z požadavku přizpůsobení edukačního prostředí dětem. Umí pracovat s heterogenní skupinou dětí a dokáže tak akceptovat různorodost pohlaví, národnosti, kultury, sociálního prostředí. Inkluzivní vzdělávání pracuje s různou úrovní předpokladů dětí, dokáže vzdělávat děti s různou úrovní nadání a hendikepy. Inkluzivní vzdělávání dává možnost vytvoření „školy pro všechny“.

V rámci dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR byla u mateřských škol řešena oblast inkluzivního/společného vzdělávání ze třech hledisek:

Úroveň inkluzivního/společného vzdělávání

Překážky v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání

Nejvýznamnější překážky v oblasti inkluzivního/společného vzdělávání

Úroveň inkluzivního/společného vzdělávání

Úroveň inkluzivního/společenského vzdělávání byla hodnocena podle 19 kritérií. U každého kritéria byl stanoven podíl mateřských škol, které plánují zlepšení v dané oblasti v letech 2016 – 2018 nebo 2019 – 2020, dále byl hodnocen průměrný aktuální stav kritéria, a to v porovnání průměru ORP Valašské Meziříčí s průměrem za Zlínský kraj a průměrem za celou Českou republiku.

Hodnocení úrovně inkluzivního/společenského vzdělávání ilustruje tabulka č. 4, která je uvedena níže. U hodnocení podílu mateřských škol v rámci ORP Valašské Meziříčí plánujících zlepšení mohla každá mateřská škola zvolit pouze jedno období. Hodnota pak představuje počet mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které plánují zlepšení daného prvku v příslušném období, vztahených k celkovému počtu mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které se zapojily do dotazníkového šetření. Zeleně jsou pak zvýrazněny položky, které mateřské školy plánují zlepšovat nejčastěji.

U průměrného hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP / kraje / republiky bylo vycházeno z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých mateřských škol. Hodnocení každého kritéria probíhalo na čtyřstupňové škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)
3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)
4. Ideální stav (tzn. funkční systém vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Červeně jsou zvýrazněny ty hodnoty v rámci ORP Valašské Meziříčí, které jsou nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR.

Tabulka č. 4: Inkluzivní / společné vzdělávání

TAUBLKA Č. 4: Inkluzivní / společné vzdělávání	Podíl MŠ v rámci ORP plánujících zlepšení		Průměrné hodnocení aktuálního stavu		
	2016-2018	2019-2020	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny děti bez rozdílu (včetně dětí s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, děti se SVP apod.)	90,5%	9,5%	2,24	2,38	2,50
2. Škola je bezbariérová (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení tříd a dalších prostorů školy)	47,6%	23,8%	1,71	1,64	1,68
3. Škola umí komunikovat s dětmi, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy	81,0%	0,0%	2,95	3,10	3,13
4. Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.)	100,0%	0,0%	2,43	2,57	2,48
5. Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného učení pedagogických pracovníků, pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.)	90,5%	4,8%	2,38	2,54	2,59
6. Škola upravuje organizaci a průběh vzdělávání v souladu s potřebami dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	85,7%	4,8%	2,24	2,40	2,42
7. Škola má vytvořený systém podpory pro děti se SVP (je vybavena kompenzačními/speciálními pomůckami, využívá služeb asistenta pedagoga atd.)	85,7%	4,8%	2,05	2,00	1,92
8. Pedagogové umí využívat speciální pomůcky i kompenzační pomůcky	90,5%	0,0%	2,10	2,10	2,00
9. Škola podporuje bezproblémový přechod všech dětí bez rozdílu na základní školy	81,0%	0,0%	3,00	3,14	3,16

10. Pedagogové spolupracující při naplňování vzdělávacích potřeb dětí (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání těchto dětí apod.)	85,7%	0,0%	2,67	2,97	2,96
11. Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami dětí tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělaného dítěte	95,2%	0,0%	2,67	2,73	2,77
12. Pedagogové umí spolupracovat ve výuce s dalšími pedagogickými (asistent pedagoga, další pedagog) i nepedagogickými pracovníky (tlumočnick do českého znakového jazyka, osobní asistent)	81,0%	4,8%	2,38	2,28	2,23
13. Škola zajišťuje dětem se speciálními vzdělávacími potřebami účast na aktivitách nad rámec školní práce, které směřují k rozvoji dovedností, schopností a postojů dítěte	71,4%	9,5%	2,14	1,98	1,88
14. Učitelé realizují pedagogickou diagnostiku dětí, vyhodnocují její výsledky a v souladu s nimi volí formy a metody výuky, resp. kroky další péče o děti	85,7%	0,0%	2,86	2,92	2,91
15. Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince	23,8%	4,8%	1,10	1,16	1,25
16. Pedagogové využívají v komunikaci s dítětem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení dítěte a k rozvoji jeho motivace ke vzdělání	95,2%	0,0%	2,57	2,78	2,84
17. Škola klade důraz nejen na budování vlastního úspěchu dítěte, ale i na odbourávání bariér mezi lidmi, vede k souměřitelnosti s ostatními dětmi a dalšími lidmi apod.	90,5%	0,0%	2,86	2,99	3,03
18. Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi dětmi jako zdroj zkušeností a příležitosti k vlastnímu seberozvoji	85,7%	0,0%	2,81	2,91	2,92
19. Škola učí všechny děti uvědomovat si práva a povinnosti (vina, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.)	76,2%	0,0%	3,19	3,08	3,09

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z dotazníkového šetření vyplývá, že MŠ v ORP Valašské Meziříčí plánují na mezidobí let 2016 – 2018 zlepšení v navázání vztahů pedagogů s místními a regionálními školami různých úrovní a to ve formě společné diskuse, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami (100%). Dále ve zlepšení, kdy pedagogové škol jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami dětí tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělaného dítěte (95,2%) a využití v komunikaci s dítětem popisnou slovní vazbu, vytváření prostoru k sebehodnocení dítěte a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání (95,2%). Nejvyšší podíl mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí plánuje na období 2019 – 2020 zpřístupnit školu jako bezbariérovou jak vnějšek, tak i vnitřek MŠ (23,8%).

U průměrného hodnocení aktuálního stavu bylo zjištěno, že u převážného počtu kritérií je průměrné hodnocení aktuálního stavu nižší, než je krajský a republikový průměr, konkrétně se jedná o kritéria 1, 3 až 6, 9 až 11, 14 až 18. U zbývajících kritérií je naopak průměrné hodnocení vyšší, než je krajský i republikový průměr.

Překážky v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání

V rámci dotazníkového šetření z hlediska překážek v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání, měly MŠ mimo jiné za úkol označit libovolné množství překážek (viz. tabulka č. 5).

Tabulka č. 5: Překážky v oblasti podpory inkluzivního / společného vzdělávání

TABULKA Č. 5: Překážky v oblasti podpory inkluzivního / společného vzdělávání	Podíl škol narážejících na danou překážku					
	v rámci ORP		v rámci kraje		v rámci ČR	
1. Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky)	76,2%	(1.)	79,8%	(1.)	77,5%	(1)
2. Nedostatečná vzájemná komunikace školy a rodiny (nezvládnutí řešení konfliktů a problémů, nedostatečná schopnost školy obhájit vlastní názory a postupy apod.)	28,6%	(8.)	18,5%	(10.)	18,5%	(10)
3. Nedostatečná schopnost učitelů pracovat s heterogenní skupinou	14,3%	(11.)	8,1%	(11.)	9,7%	(11)
4. Velký počet dětí ve třídách	71,4%	(2.)	72,1%	(2.)	68,8%	(2)
5. Na školu je tlačeno ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému	28,6%	(8.)	35,7%	(7.)	31,2%	(7)
6. Nezáměr učitelů o zavedení inkluzivního prostředí školy (nezáměr o změnu metod, forem a stylu práce)	4,8%	(13.)	7,4%	(13.)	6,7%	(13)
7. Zřizovatel školy nepovažuje téma inkluze za prioritu	X	(x)	7,7%	(12.)	7,3%	(12)
8. Problematika je nová, nerozumíme jí, nemáme žádné zkušenosti v oblasti inkluze/společného vzdělávání	38,1%	(4.)	28,3%	(8.)	29,4%	(9)
9. Nedostatek příležitostí ke vzdělávání v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro pedagogy	28,6%	(8.)	27,9%	(9.)	30,8%	(8)
10. Nedostatečná kampaň/osvěta v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro většinou veřejnost, pro rodiče, pro rodiče dětí se speciálními vzdělávacími potřebami apod.	42,9%	(3.)	43,4%	(5.)	43,2%	(5)
11. Nedostatek vzdělávacích materiálů, pomůcek a metodik v oblasti inkluze vč. metodické podpory ze strany MŠMT	33,3%	(6.)	40,4%	(6.)	40,6%	(6)
12. Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné děti (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.)	38,1%	(4.)	45,8%	(4.)	46,5%	(4)
13. Technická nemožnost bezbariérových úprav školy	33,3%	(6.)	52,2%	(3.)	50,1%	(3)
14. Jiné	-	(x)	4,0%	(14.)	6,6%	(14)
15. Žádné	-	(x)	2,0%	(15.)	1,4%	(15)

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z výše uvedené tabulky je patrné následující pořadí nejčastěji uváděných překážek v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání v mateřských školách v ORP Valašské Meziříčí (v tabulce označeno zeleně):

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

1. nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí – 76,2 %
2. velký počet dětí ve třídách – 71,4 %
3. nedostatečná kampaň/osvěta společného vzdělávání pro většinovou veřejnost, pro rodiče dětí se speciálními vzdělávacími potřebami apod. – 42,9%

V rámci Zlínského kraje byly za nejčastěji uváděné překážky identifikovány následující:

1. Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí – 79,8 %
2. Velký počet dětí ve třídách – 72,1 %
3. Technická nemožnost bezbariérových úprav – 52,2%

V rámci celé České republiky byly za nejčastěji uváděné překážky identifikovány následující:

1. Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí – 77,5 %
2. Velký počet dětí ve třídách – 68,8 %
3. Nedostatečná kampaň/osvěta společného vzdělávání pro většinovou veřejnost, pro rodiče dětí se speciálními vzdělávacími potřebami apod. – 50,1%

X

Naopak mezi nejméně často uváděné překážky v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání v ORP Valašské Meziříčí patří:

1. Nezájem učitelů o zavedení inkluzivního prostředí školy – 4,8 %
2. Nedostatečná schopnost učitelů pracovat s heterogenní skupinou – 14,3 %
3. Nedostatečná vzájemná komunikace školy a rodiny – 4,8%

Na školu je tlačeno ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému – 4,8%

Nedostatek příležitostí ke vzdělávání v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro pedagogy – 4,8 %

Z hlediska Zlínského kraje a celé České republiky bylo vyhodnocení těchto překážek obdobné.

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory inkluzivního / společného vzdělávání

Níže uvedená tabulka č. 6 dotazníkového šetření interpretuje nejvýznamnější překážky v oblasti inkluzivního/společného vzdělávání, kdy MŠ mohly zaznačit pouze jednu překážku, a to tu, kterou považují za nejvýznamnější.

Tabulka č. 6: Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory inkluzivního / společného vzdělávání

TABULKA Č. 6: Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory inkluzivního / společného vzdělávání	Podíl škol narážejících na danou překážku					
	v rámci ORP		v rámci kraje		v rámci ČR	
1. Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky)	X	(x)	22,9%	(2.)	30,1%	(2.)
2. Nedostatečná vzájemná komunikace školy a rodiny (nezvládnutí řešení konfliktů a problémů, nedostatečná schopnost školy obhájit vlastní názory a postupy apod.)	X	(x)	x	(x)	0,9%	(12.)
3. Nedostatečná schopnost učitelů pracovat s heterogenní skupinou	-	(x)	x	(x)	0,4%	(14.)
4. Velký počet dětí ve třídách	X	(1.)	41,8%	(1.)	35,8%	(1.)
5. Na školu je tlačeno ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému	X	(x)	3,4%	(5.)	2,8%	(5.)
6. Nezáměr učitelů o zavedení inkluzivního prostředí školy (nezáměr o změnu metod, forem a stylu práce)	-	(x)	x	(x)	0,3%	(15.)
7. Zřizovatel školy nepovažuje téma inkluze za prioritu	X	(x)	x	(x)	0,6%	(13.)
8. Problematika je nová, nerozumíme jí, nemáme žádné zkušenosti v oblasti inkluze/společného vzdělávání	X	(1.)	6,1%	(4.)	5,0%	(4.)
9. Nedostatek příležitostí ke vzdělávání v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro pedagogy	-	(x)	x	(x)	1,1%	(11.)
10. Nedostatečná kampaň/osvěta v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro většinou veřejnost, pro rodiče, pro rodiče dětí se speciálními vzdělávacími potřebami apod.	-	(x)	x	(x)	2,5%	(7.)
11. Nedostatek vzdělávacích materiálů, pomůcek a metodik v oblasti inkluze vč. metodické podpory ze strany MŠMT	X	(x)	x	(x)	2,0%	(8.)
12. Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné děti (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.)	-	(x)	x	(x)	2,7%	(6.)
13. Technická nemožnost bezbariérových úpravy školy	X	(x)	15,2%	(3.)	12,9%	(3.)
14. Jiné	-	(x)	x	(x)	1,5%	(9.)
15. Žádné	-	(x)	x	(x)	1,4%	(10.)

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že nejvýznamnější překážkou v rámci kraje je považován velký počet dětí ve třídách 41,8 % což představuje vyšší procento, než procento v rámci celé ČR, kde byla tato překážka také nejvýznamnější, ale s výsledkem 35,8%. V rámci ORP byla výše uvedená překážka také vyhodnocena jako nejvýznamnější, procento však není uvedeno. Na druhém místě významnosti překážek v rámci kraje bylo označeno nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky – 22,9%, což představuje nižší procento, než na úrovni ČR – 30,1%). Tato překážka byla označena i na úrovni ORP. Třetí v pořadí je na úrovni kraje i ČR technická nemožnost bezbariérové úpravy školy (kraj – 15,2 %, ČR – 12,9%), v ORP tato překážka nebyla označena.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Shrnutí výsledků dotazníkového šetření u oblasti podpory inkluzivního / společného vzdělávání za ORP Valašské Meziříčí

Na základě dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR vyplynuly v oblasti podpory inkluzivního / společného vzdělávání za ORP Valašské Meziříčí následující zjištění:

Mateřské školy vykazují podprůměrné hodnoty aktuálního stavu oblasti podpory inkluzivního / společného vzdělávání (vztaženo ke kraji a ČR) z hlediska následujících kritérií:

- Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny děti bez rozdílu
- Škola umí komunikovat s dětmi, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy
- Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní
- Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole
- Škola upravuje organizaci a průběh vzdělávání v souladu s potřebami dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- Škola podporuje bezproblémový přechod všech dětí bez rozdílu na základní školy
- Pedagogové spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb dětí
- Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami dětí tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělaného dítěte
- Učitelé realizují pedagogickou diagnostiku dětí, vyhodnocují její výsledky a v souladu s nimi volí formy a metody výuky, resp. kroky další péče o děti
- Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince
- Pedagogové využívají v komunikaci s dítětem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení dítěte a k rozvoji jeho motivace ke vzdělání
- Škola klade důraz nejen na budování vlastního úspěchu dítěte, ale i na odbourávání bariér mezi lidmi, vede k sounáležitosti s ostatními dětmi a dalšími lidmi apod.
- Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi dětmi jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Mateřské školy nejčastěji plánují zlepšení hodnocení v období 2016 – 2018 následujících kritériích:

- Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.)
- Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami dětí tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělaného dítěte
- Pedagogové využívají v komunikaci s dítětem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení dítěte a k rozvoji jeho motivace ke vzdělání

Nejčastěji uváděnými překážkami v oblasti podpory inkluzivního / společného vzdělávání jsou:

- Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí
- Velký počet dětí ve třídách
- Nedostatečná kampaň/osvěta v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro většinovou veřejnost, pro rodiče, pro rodiče dětí se speciálními vzdělávacími potřebami apod.

Ila. Rozvoj čtenářské pregramotnosti

Čtenářskou pregramotností se rozumí především rozvoj vyjadřování, komunikace, poznávacích procesů a psychických funkcí u dětí. Dále příprava na rozvoj počáteční čtenářské gramotnosti na ZŠ, rozvoj osobnosti dítěte a jeho motivace ke čtenářství. Jedná se o nastartování celoživotně se rozvíjející vybavenost člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami potřebnými pro užívání všech druhů textů v různých individuálních i sociálních kontextech.

V rámci dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR byla u mateřských škol řešena oblast rozvoje čtenářské pregramotnosti ze třech hledisek:

Úroveň čtenářské pregramotnosti

Překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti

Úroveň čtenářské pregramotnosti

Úroveň čtenářské pregramotnosti byla hodnocena podle 10 kritérií. U každého kritéria byl stanoven podíl mateřských škol, které plánují zlepšení v dané oblasti v letech 2016 – 2018 nebo 2019 – 2020, dále byl hodnocen průměrný aktuální stav kritéria, a to v porovnání průměru ORP Valašské Meziříčí s průměrem za Zlínský kraj a průměrem za celou Českou republiku.

Níže uvedená tabulka č. 7 ilustruje hodnocení úrovně čtenářské pregramotnosti. U hodnocení podílu mateřských škol v rámci ORP Valašské Meziříčí plánujících zlepšení mohla každá mateřská škola zvolit pouze jedno období. Hodnota pak představuje počet mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které plánují zlepšení daného prvku v příslušném období, vztahených k celkovému počtu mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které se zapojily do dotazníkového šetření. Zeleně jsou pak zvýrazněny položky, které mateřské školy plánují zlepšovat nejčastěji.

U průměrného hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP / kraje / ČR bylo vycházeno z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých mateřských škol. Hodnocení každého kritéria probíhalo na čtyřstupňové škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)
3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)
4. Ideální stav (tzn. funkční systém vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Červeně jsou zvýrazněny ty hodnoty v rámci ORP Valašské Meziříčí, které jsou nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR.

Tabulka č. 7: Čtenářská pregramotnost

TAUBLKA Č. 7: Čtenářská pregramotnost	Podíl MŠ v rámci ORP plánujících zlepšení		Průměrné hodnocení aktuálního stavu		
	2016-2018	2019-2020	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. Škola podporuje rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)	100,0%	0,0%	2,67	2,84	2,90
2. Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	100,0%	0,0%	2,48	2,73	2,76
3. Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol	90,5%	9,5%	2,14	2,37	2,39
4. Ve škole existuje a/nebo je využívána školka (školní, místní)	76,2%	14,3%	2,95	2,84	2,85
5. Ve škole jsou realizovány akce pro děti na podporu čtenářské pregramotnosti a zvýšení motivace ke čtenářství (např. výstavy dětských knih, knižních ilustrací, malování děje pohádkových příběhů, hry na postavy z kin apod.)	95,2%	4,8%	2,90	2,96	2,89
6. Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti s rodiči (např. představení služeb školy v oblasti čtenářské pregramotnosti, služeb knihovny, kroužků, aktivit spojených s čtenářskou pregramotností apod.)	90,5%	4,8%	2,19	2,38	2,34
7. Ve škole existuje čtenářsky podnětné prostředí (čtenářské koutky, nástěnky, místo pro vystavování apod.)	81,0%	9,5%	2,95	2,87	2,86

8. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské pregramotnosti	85,7%	4,8%	2,38	2,54	2,57
9. Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti	81,0%	19,0%	1,95	1,86	2,02
10. Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské pregramotnosti	90,5%	0,0%	2,57	2,67	2,73

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z dotazníkového šetření vyplývá, že nejvyšší podíl mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí plánuje zlepšení u jednotlivých kritérií vztahujících se ke čtenářské pregramotnosti na mezidobí let 2016 – 2018, přičemž podíl se pohybuje od 76,2 % u existence a/nebo využívání knihovny ve škole, až po hodnotu 100,0 % u podpory rozvoje čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů a podpory rozvoje znalostí učitelů v oblasti čtenářské pregramotnosti. Nejvyšší podíl mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, a to 19 %, plánuje na období 2019 – 2020 zlepšení v oblasti využívání interaktivních metod a pomůcek v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti.

U průměrného hodnocení aktuálního stavu bylo zjištěno, že u šesti kritérií je průměrné hodnocení aktuálního stavu nižší, než je krajský a celorepublikový průměr, konkrétně se jedná o kritéria 1, 2, 3, 6, 9, 10. U kritéria 9 je průměrná hodnota nižší, než je celorepublikový průměr, ale vyšší než je průměrné hodnocení v rámci kraje. U kritéria 5 je průměrné hodnocení vyšší než celorepublikový průměr, ale je nižší než krajský průměr. U kritérií 4 a 7 je průměrné hodnocení naopak vyšší, než je krajský i celorepublikový průměr.

Překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti

V rámci dotazníkového šetření z hlediska překážek v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti, měly MŠ mimo jiné za úkol označit libovolné množství překážek (viz. tabulka č. 8).

Tabulka č. 8: Překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti

TABULKA Č. 8: Překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti	Podíl škol narážejících na danou překážku					
	v rámci ORP		v rámci kraje		v rámci ČR	
1. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.)	66,7%	(2.)	61,3%	(1.)	57,3%	(1.)
2. Nedostatečná kvalita didaktických materiálů (pracovní listy, úlohy, rébusy apod.)	23,8%	(3.)	14,8%	(11.)	12,5%	(13.)
3. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti	71,4%	(1.)	55,6%	(2.)	51,9%	(2.)
4. Nedostatečné uplatňování metod a forem vzdělávání ve vztahu k heterogenním skupinám dětí	4,8%	(11.)	13,8%	(12.)	13,6%	(12.)
5. Nedostatečné uplatňování individuálního přístupu k dětem	4,8%	(11.)	11,8%	(13.)	15,2%	(10.)
6. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti	9,5%	(6.)	30,0%	(3.)	26,2%	(5.)
7. Nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti příslušné pregramotnosti	19,0%	(4.)	20,5%	(6.)	24,2%	(8.)
8. Nedostatečný rozvoj mentoringu a dalších kolegiálních forem podpory na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebetmotivace)	4,8%	(11.)	18,9%	(7.)	23,1%	(9.)
9. Nepravidelnost aktivit v oblasti rozvoje příslušné pregramotnosti	4,8%	(11.)	16,2%	(10.)	15,1%	(11.)
10. Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné pregramotnosti na úrovni školy	4,8%	(11.)	4,7%	(16.)	4,8%	(18.)

11. Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné pregramotnosti na národní úrovni	-	(x)	11,1%	(14.)	8,5%	(14.)
12. Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe	9,5%	(6.)	25,6%	(5.)	29,4%	(3.)
13. Nezáměr ze strany rodičů	9,5%	(6.)	17,8%	(9.)	25,0%	(7.)
14. Nedostatečná podpora ze strany zřizovatele	-	(x)	5,7%	(15.)	5,7%	(15.)
15. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj příslušné pregramotnosti	9,5%	(6.)	18,2%	(8.)	25,5%	(6.)
16. Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.)	19,0%	(4.)	26,3%	(4.)	28,5%	(4.)
17. Jiný, pro školu důležitý prvek	-	(x)	4,7%	(16.)	5,5%	(16.)
18. Žádné	9,5%	(6.)	4,7%	(16.)	4,9%	(17.)

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z výše uvedené tabulky je patrné následující pořadí nejčastěji uváděných překážek v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti v mateřských školách v ORP Valašské Meziříčí (v tabulce označeno zeleně):

1. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti – 71,4 %
2. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.) – 66,7 %
3. Nedostatečná kvalita didaktických materiálů (pracovní listy, úlohy, rébusy apod.) – 23,8 %

V rámci zlínského kraje byly za nejčastěji uváděné překážky identifikovány následující:

1. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.) – 61,3 %
2. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti – 55,6 %
3. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti – 30,0 %

V rámci celé České republiky byly za nejčastěji uváděné překážky identifikovány následující:

1. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.) – 57,3 %
2. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti – 51,9 %
3. Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe – 29,4 %

X

Naopak mezi nejméně často uváděné překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti v ORP Valašské Meziříčí patří:

1. Nedostatečné uplatňování metod a forem vzdělávání ve vztahu k heterogenním skupinám dětí – 4,8 %

Nedostatečné uplatňování individuálního přístupu k dětem – 4,8 %

Nedostatečný rozvoj mentoringu a dalších kolegiálních forem podpory na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebmotivace apod.) – 4,8 %

Nepravidelnost aktivit v oblasti rozvoje příslušné pregramotnosti – 4,8 %

Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné pregramotnosti na úrovni školy – 4,8 %

Z hlediska Zlínského kraje a celé České republiky bylo vyhodnocení těchto překážek obdobné.

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje čtenářské negramotnosti

Níže uvedená tabulka č. 9 dotazníkového šetření interpretuje nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti, kdy MŠ mohly zaznačit pouze jednu překážku, a to tu, kterou považují za nejvýznamnější.

Tabulka č. 9: Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti

TABULKA Č. 9: Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti	Podíl škol, které danou překážku označily za nejvýznamnější					
	v rámci ORP		v rámci kraje		v rámci ČR	
1. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.)	38,1%	(1.)	40,1%	(1.)	36,8%	(1.)
2. Nedostatečná kvalita didaktických materiálů (pracovní listy, úlohy, rébusy apod.)	-	(x)	-	(x)	1,4%	(15.)
3. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti	28,6%	(2.)	17,5%	(2.)	14,2%	(2.)
4. Nedostatečné uplatňování metod a forem vzdělávání ve vztahu k heterogenním skupinám dětí	-	(x)	X	(x)	2,1%	(13.)
5. Nedostatečné uplatňování individuálního přístupu k dětem	-	(x)	3,4%	(9.)	4,7%	(6.)
6. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti	-	(x)	4,4%	(5.)	3,8%	(9.)
7. Nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti příslušné pregramotnosti	4,8%	(5.)	4,4%	(5.)	5,2%	(4.)
8. Nedostatečný rozvoj mentoringu a dalších kolegiálních forem podpory na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebmotivace)	4,8%	(5.)	X	(x)	3,0%	(10.)
9. Nepravidelnost aktivit v oblasti rozvoje příslušné pregramotnosti	-	(x)	X	(x)	1,6%	(14.)
10. Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné pregramotnosti na úrovni školy	-	(x)	-	(x)	0,3%	(18.)
11. Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné pregramotnosti na národní úrovni	-	(x)	X	(x)	0,8%	(16.)
12. Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe	-	(x)	4,4%	(5.)	4,6%	(8.)
13. Nezájem ze strany rodičů	-	(x)	4,7%	(3.)	6,4%	(3.)
14. Nedostatečná podpora ze strany zřizovatele	-	(x)	X	(x)	0,5%	(17.)
15. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj příslušné pregramotnosti	4,8%	(5.)	X	(x)	4,7%	(7.)
16. Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.)	9,5%	(3.)	4,4%	(5.)	2,7%	(11.)
17. Jiný, pro školu důležitý prvek	-	(x)	X	(x)	2,4%	(12.)
18. Žádné	9,5%	(3.)	4,7%	(3.)	4,9%	(5.)

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Při hodnocení nejvýznamnějších překážek v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti měly mateřské školy možnost označit pouze jednu možnost. Jako nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti v ORP Valašské Meziříčí byly identifikovány (v tabulce označeno zeleně):

1. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.) – 38,1 %
2. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti – 28,6 %
3. Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.) – 9,5 %

Stejně překážky, mimo nízkou úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoje pregramotnosti, byly vyhodnoceny jako nejvýznamnější také na úrovni Zlínského kraje, i celé České republiky.

Shrnutí výsledků dotazníkového šetření u oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti za ORP Valašské Meziříčí

Na základě dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR vyplynuly v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti za ORP Valašské Meziříčí následující zjištění:

Mateřské školy vykazují podprůměrné hodnoty aktuálního stavu čtenářské pregramotnosti (vztaženo ke kraji a ČR) z hlediska následujících kritérií:

- Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti
- Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol
- Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti s rodiči (např. přestavení služeb školy v oblasti čtenářské pregramotnosti, služeb knihovny, kroužků, aktivit spojených s čtenářskou pregramotnosti apod.)
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské pregramotnosti
- Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
- Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské pregramotnosti
- Škola podporuje rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Mateřské školy nejčastěji plánují zlepšení hodnocení v období 2016 – 2018 následujících kritériích:

- Škola podporuje rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)
- Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
- Ve škole jsou realizovány akce pro děti na podporu čtenářské pregramotnosti a zvýšení motivace ke čtenářství (např. výstavy dětských knih, knižních ilustrací, malování děje pohádkových příběhů, hry na postavy z kin apod.)

Nejčastěji uváděnými překážkami v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti jsou:

- Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti
- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.)
- Nedostatečná kvalita didaktických materiálů (pracovní listy, úlohy, rébusy apod.)

Nejvýznamnějšími překážkami v oblasti podpory rozvoje čtenářské pregramotnosti jsou:

- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.)
- Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti
- Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.)

IIb. Rozvoj matematické pregramotnosti MŠ

Matematická pregramotnost nebo předmatematická gramotnost představuje rozvíjení základních početních představ, užívání základních číselných a matematických pojmů a vnímání elementárních matematických souvislostí. Je to příprava na matematickou gramotnost, tj. schopnost jedince poznat a pochopit roli, kterou hraje matematika ve světě, používat matematické znalosti a dovednosti k vymezení, formulování a řešení problémů z různých oblastí a kontextů a k interpretaci jejich řešení. Jedná se o používání matematiky v celé řadě situací, od každodenních a jednoduchých až po neobvyklé a složité.

U dětí v mateřských školách jsou v rámci pregramotnosti nejčastěji sledovány následující dovednosti:

- orientace v prostoru a v rovině (například na, nad, pod, za, před, nízko, vysoko apod.),
- rozlišování některých symbolů, piktogramů a značek (například číslic, znaků apod.),
- rozlišování tvarů okolních podobných předmětů zrakem či hmatem (nejen jejich rovinné podoby),
- chápání základních vztahů (například dlouhý, krátký, velký, malý apod.),
- rozpoznávání geometrických útvarů (například kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník apod.),
- praktické využívání základních matematických pojmů (například porovnávání, třídění a uspořádávání předmětů apod.),
- zda mají představu o číslech (například ukazují, počítají na prstech, chápou číselnou řadu cca do šesti apod.),
- zda se orientují v jednoduchých počtech (například zda dovedou posoudit početnost dvou souborů, určí, o kolik je jeden z nich větší apod.),
- zda řeší různé problémové úlohy (například rébusy, hádanky, labyrinty apod.) a
- zda vedou jednoduché úvahy a svoje myšlenkové pochody vyjadřují (například zda přemýšlí nahlas, pracují s možnostmi, objevují souvislosti apod.).

V rámci dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR byla u mateřských škol řešena oblast rozvoje matematické pregramotnosti ze třech hledisek:

Úroveň matematické pregramotnosti

Překážky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti

Úroveň rozvoje matematické pregramotnosti MŠ

Úroveň rozvoje matematické pregramotnosti byla hodnocena podle 9 kritérií. U každého kritéria byl stanoven podíl mateřských škol, které plánují zlepšení v dané oblasti v letech 2016 – 2018 nebo 2019 – 2020, dále byl hodnocen průměrný aktuální stav kritéria, a to v porovnání průměru ORP Valašské Meziříčí s průměrem za Zlínský kraj a průměrem za celou Českou republiku.

Níže uvedená tabulka č. 10 ilustruje hodnocení úrovně rozvoje matematické pregramotnosti. U hodnocení podílu mateřských škol v rámci ORP Valašské Meziříčí plánujících zlepšení mohla každá mateřská škola zvolit pouze jedno období. Hodnota pak představuje počet mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které plánují zlepšení daného prvku v příslušném období, vztažených k celkovému počtu mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které se zapojily do dotazníkového šetření. Zeleně jsou pak zvýrazněny položky, které mateřské školy plánují zlepšovat nejčastěji.

U průměrného hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP / kraje / republiky bylo vycházeno z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých mateřských škol. Hodnocení každého kritéria probíhalo na čtyřstupňové škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)

3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)
4. Ideální stav (tzn. funkční systém vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Červeně jsou zvýrazněny ty hodnoty v rámci ORP Valašské Meziříčí, které jsou nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR.

Tabulka č. 10: Rozvoj matematické pregramotnosti MŠ

TABULKA č. 10: Matematická pregramotnost	Podíl MŠ v rámci ORP plánujících zlepšení ¹⁾		Průměrné hodnocení aktuálního stavu ²⁾		
	2016–2018	2019–2020	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. Škola podporuje rozvoj matematické pregramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)	90,5%	0,0%	2,76	2,79	2,84
2. Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	90,5%	4,8%	2,48	2,58	2,66
3. Učitelé MŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol	85,7%	9,5%	2,29	2,32	2,34
4. Škola systematicky rozvíjí matematické myšlení (využívání příkladů k řešení a pochopení každodenních situací, návštěva science center apod.)	95,2%	0,0%	2,43	2,36	2,46
5. Škola podporuje individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o počítání nebo logiku	90,5%	0,0%	2,38	2,35	2,44
6. Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti s rodiči	90,5%	0,0%	2,48	2,25	2,29
7. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické pregramotnosti	95,2%	0,0%	2,14	2,25	2,35
8. Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti	81,0%	14,3%	1,76	1,85	2,01
9. Škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimédia pro rozvoj matematické pregramotnosti	81,0%	14,3%	2,24	2,16	2,28

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z dotazníkového šetření vyplývá, že mateřské školy plánují zlepšení většiny výše uvedených kritérií v období 2016 – 2018. Hodnoty podílu MŠ v rámci ORP plánujících zlepšení se pohybují od 81 % - 95,2 %. Nejvyšší podíl mateřských škol v ORP ve zmíněném období plánuje zlepšení technického a materiálního zabezpečení pro rozvoj matematické pregramotnosti. Nejnižší podíl mateřských škol v ORP plánuje zlepšení ve využití interaktivních metod, pomůcek a nákupu aktuální literatury, multimédia pro rozvoj matematické pregramotnosti. Tyto jsou pro MŠ prioritní až v následujícím období 2019 – 2020.

Z hlediska průměrného hodnocení aktuálního stavu jednotlivých kritérií je nutno zdůraznit, že kritéria č. 1, 2, 3, 7 a 8 dosahují nižších hodnot než je průměr kraje a ČR jako celku. Kritérium č. 6 naopak vykazuje vyšší průměrnou hodnotu, než je průměr kraje a ČR. U kritérií č. 4, 5 a 9 je průměrná hodnota vyšší než krajský průměr, avšak nižší než průměr celorepublikový.

Nejnižší hodnocení bylo zaznamenáno u kritéria č. 8, kdy výše uvedená hodnota vypovídá o tom, že jde o rozvíjející se oblast vykazující značnou rezervu a prostor ke zlepšení. Jde o oblast využívání interaktivních metod a pomůcek. Naopak nejvyšší průměrná hodnota byla zaznamenána u kritéria č. 1 – rozvoj matematické pregramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů.

Překážky v oblasti matematické pregramotnosti MŠ

V rámci dotazníkového šetření z hlediska překážek v oblasti matematické pregramotnosti, měly MŠ mimo jiné za úkol označit libovolné množství překážek (viz. tabulka č. 11).

Tabulka č. 11: Překážky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti

TABULKA č. 11: Překážky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti	Podíl škol narážejících na danou překážku ¹⁾		
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.)	71,4% (1.)	65,7% (1.)	62,0% (1.)
2. Nedostatečná kvalita didaktických materiálů (pracovní listy, úlohy, rébusy apod.)	23,8% (3.)	14,8% (11.)	14,2% (13.)
3. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti	61,9% (2.)	58,9% (2.)	54,8% (2.)
4. Nedostatečné uplatňování metod a forem vzdělávání ve vztahu k heterogenním skupinám dětí	4,8% (11.)	13,5% (12.)	14,4% (12.)
5. Nedostatečné uplatňování individuálního přístupu k dětem	4,8% (11.)	11,4% (13.)	15,7% (11.)
6. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti	9,5% (6.)	31,3% (3.)	28,0% (5.)
7. Nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti příslušné pregramotnosti	19,0% (4.)	23,2% (6.)	27,4% (6.)
8. Nedostatečný rozvoj mentoringu a dalších kolegiálních forem podpory na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebemotivace apod.)	4,8% (11.)	19,9% (7.)	25,1% (8.)
9. Nepravidelnost aktivit v oblasti rozvoje příslušné pregramotnosti	4,8% (11.)	18,9% (8.)	18,0% (10.)
10. Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné pregramotnosti na úrovni školy	4,8% (11.)	5,4% (15.)	5,7% (16.)
11. Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné pregramotnosti na národní úrovni	– (x)	10,8% (14.)	9,1% (14.)
12. Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe	9,5% (6.)	23,9% (5.)	30,3% (4.)
13. Nezájem ze strany rodičů	9,5% (6.)	17,8% (10.)	24,1% (9.)
14. Nedostatečná podpora ze strany zřizovatele	– (x)	5,4% (15.)	5,9% (15.)
15. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj příslušné pregramotnosti	9,5% (6.)	18,5% (9.)	26,3% (7.)
16. Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.)	19,0% (4.)	28,3% (4.)	30,4% (3.)
17. Jiný, pro školu důležitý prvek	– (x)	4,7% (17.)	5,6% (17.)
18. Žádné	9,5% (6.)	4,4% (18.)	4,2% (18.)

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z výše uvedené tabulky je patrné následující pořadí nejčastěji uváděných překážek v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti v mateřských školách v ORP Valašské Meziříčí (v tabulce označeno zeleně):

1. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti – 71,4 %

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

2. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti – 61,9 %
3. Nedostatečná kvalita didaktických materiálů – 23,8 %

V rámci zlínského kraje byly za nejčastěji uváděné překážky identifikovány následující:

1. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti – 65,7 %
2. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti – 58,9 %
3. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti – 31,3 %

V rámci celé České republiky byly za nejčastěji uváděné překážky identifikovány následující:

1. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti – 62 %
2. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti – 54,8 %
3. Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti – 30,4 %

X

Naopak mezi nejméně často uváděné překážky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti v ORP Valašské Meziříčí patří:

1. Nedostatečné uplatňování metod a forem vzdělávání ve vztahu k heterogenním skupinám dětí – 4,8 %

Nedostatečné uplatňování individuálního přístupu k dětem – 4,8 %

Nedostatečný rozvoj mentoringu a dalších kolegiálních forem podpory na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebemotivace apod.) – 4,8 %

Nepravidelnost aktivit v oblasti rozvoje příslušné pregramotnosti – 4,8 %

Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné pregramotnosti na úrovni školy – 4,8 %

Z hlediska ORP Valašské Meziříčí, Zlínského kraje a celé České republiky bylo vyhodnocení těchto překážek obdobné.

3. Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti

Níže uvedená tabulka č. 12 dotazníkového šetření interpretuje nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti, kdy MŠ mohly zaznačit pouze jednu překážku, a to tu, kterou považují za nejvýznamnější.

Tabulka č. 12: Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti

TABULKA č. 12: Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti	Podíl škol, které danou překážku označily za nejvýznamnější ¹⁾					
	v rámci ORP		v rámci kraje		v rámci ČR	
1. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiální technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.)	38,1%	(1.)	36,0%	(1.)	35,7%	(1.)
2. Nedostatečná kvalita didaktických materiálů (pracovní listy, úlohy, rébusy apod.)	9,5%	(3.)	x	(x)	1,6%	(15.)
3. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti	19,0%	(2.)	21,2%	(2.)	16,2%	(2.)
4. Nedostatečné uplatňování metod a forem vzdělávání ve vztahu k heterogenním skupinám dětí	–	(x)	x	(x)	1,9%	(14.)
5. Nedostatečné uplatňování individuálního přístupu k dětem	–	(x)	3,4%	(7.)	4,6%	(5.)
6. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti	4,8%	(5.)	4,7%	(4.)	4,1%	(9.)
7. Nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti příslušné pregramotnosti	–	(x)	5,1%	(3.)	6,0%	(3.)
8. Nedostatečný rozvoj mentoringu a dalších kolegiálních forem podpory na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebestimace apod.)	–	(x)	x	(x)	3,1%	(10.)
9. Nepravdivost aktivit v oblasti rozvoje příslušné pregramotnosti	–	(x)	x	(x)	2,1%	(13.)
10. Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné pregramotnosti na úrovni školy	–	(x)	–	(x)	0,2%	(18.)
11. Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné pregramotnosti na národní úrovni	–	(x)	x	(x)	0,7%	(16.)
12. Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe	4,8%	(5.)	3,4%	(7.)	4,2%	(8.)
13. Nezáměr ze strany rodičů	4,8%	(5.)	x	(x)	4,6%	(5.)
14. Nedostatečná podpora ze strany zřizovatele	–	(x)	x	(x)	0,5%	(17.)
15. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj příslušné pregramotnosti	4,8%	(5.)	3,4%	(7.)	5,0%	(4.)
16. Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.)	4,8%	(5.)	4,4%	(5.)	3,0%	(11.)
17. Jiný, pro školu důležitý prvek	–	(x)	x	(x)	2,5%	(12.)
22. Žádné	9,5%	(3.)	4,4%	(5.)	4,2%	(7.)

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

V případě možnosti označit pouze jednu překážku v oblasti matematické pregramotnosti došlo u překážek definovaných v rámci kraje a ČR ke změně pouze u třetí největší překážky, kdy u kraje i v rámci ČR je třetí nejvýznamnější překážkou nově nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti příslušné pregramotnosti.

Shrnutí výsledků dotazníkového šetření u oblasti rozvoje matematické pregramotnosti MŠ za ORP Valašské Meziříčí

Na základě dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR bylo v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti MŠ za ORP Valašské Meziříčí zjištěno následující:

Mateřské školy vykazují podprůměrné hodnoty aktuálního stavu u oblasti rozvoje matematické pregramotnosti (vztaheno ke kraji a ČR) v následujících oblastech:

- Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické pregramotnosti.
- Škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimédia pro rozvoj matematické pregramotnosti.
- Učitelé MŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol.
- Škola podporuje individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o počítání nebo logiku
- Škola systematicky rozvíjí matematické myšlení (využívání příkladů k řešení a pochopení každodenních situací, návštěva science center apod.).
- Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.).
- Škola podporuje rozvoj matematické pregramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle).

Mateřské školy nejčastěji plánují zlepšení hodnocení v období 2016 – 2018 v následujících oblastech:

- Škola systematicky rozvíjí matematické myšlení (využívání příkladů k řešení a pochopení každodenních situací, návštěva science center apod.)
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické pregramotnosti
- Škola podporuje rozvoj matematické pregramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)
- Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
- Škola podporuje individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o počítání nebo logiku
- Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti s rodiči

Nejčastěji uváděnými překážkami a zároveň nejvýznamnějšími překážkami v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti jsou:

- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností, nedostatečný počet pomůcek apod.).

- Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti.
- Nedostatečná kvalita didaktických materiálů (pracovní listy, úlohy, rébusy apod.).

III. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě

Kreativita, nutnost ji rozvíjet a učit se kreativně myslet bylo donedávna výsadou tzv. uměleckých oborů. V současné době se tento pojem dostává i do ostatních odvětví, mezi které patří i oblast školního vzdělávání. Kreativita je součástí kompetencí pro podnikavost, přičemž ta je chápána jako soubor znalostí, dovedností a schopností, které jsou pro žáka do budoucna potřebné pro vlastní podnikání, ale uplatnitelné jsou i v budoucím zaměstnání v roli zaměstnance/manažera.

V rámci dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR byla u mateřských škol řešena oblast podpory kompetencí k iniciativě a kreativě ze třech hledisek:

Úroveň podpory kompetencí k iniciativě a kreativě

Překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě

Úroveň podpory kompetencí k iniciativě a kreativě

Úroveň podpory kompetencí k iniciativě a kreativě byla hodnocena podle 8 kritérií. U každého kritéria byl stanoven podíl mateřských škol, které plánují zlepšení v dané oblasti v letech 2016 – 2018 nebo 2019 – 2020, dále byl hodnocen průměrný aktuální stav kritéria, a to v porovnání průměru ORP Valašské Meziříčí s průměrem za Zlínský kraj a průměrem za celou Českou republiku.

Níže uvedená tabulka č. 13 ilustruje hodnocení úrovně podpory kompetencí k iniciativě a kreativě. U hodnocení podílu mateřských škol v rámci ORP Valašské Meziříčí plánujících zlepšení mohla každá mateřská škola zvolit pouze jedno období. Hodnota pak představuje počet mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které plánují zlepšení daného prvku v příslušném období, vztažených k celkovému počtu mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které se zapojily do dotazníkového šetření. Zeleně jsou pak zvýrazněny položky, které mateřské školy plánují zlepšovat nejčastěji.

U průměrného hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP / kraje / republiky bylo vycházeno z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých mateřských škol. Hodnocení každého kritéria probíhalo na čtyřstupňové škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)
3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)

4. Ideální stav (tzn. funkční systém vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Červeně jsou zvýrazněny ty hodnoty v rámci ORP Valašské Meziříčí, které jsou nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR.

Tabulka č. 13: Podnikavost, iniciativa a kreativita

TABULKA č. 13: Podnikavost, iniciativa a kreativita	Podíl MŠ v rámci ORP plánujících zlepšení ¹⁾		Průměrné hodnocení aktuálního stavu ²⁾		
	2016–2018	2019–2020	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP PV	85,7%	4,8%	2,95	2,95	3,02
2. Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	100,0%	0,0%	2,62	2,84	2,92
3. Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol	90,5%	9,5%	2,33	2,53	2,57
4. Škola systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity, prostředí i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí	90,5%	0,0%	2,95	2,95	2,95
5. Škola nabízí pestré možnosti seberealizace dětí, umožňuje dětem realizovat vlastní nápady (např. dramatizace textu atp.)	95,2%	0,0%	2,76	2,93	2,97
6. Škola informuje a spolupracuje v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě s rodiči (např. ukázky práce s dětmi pro rodiče, dny otevřených dveří apod.)	81,0%	0,0%	3,00	3,00	3,01
7. Škola disponuje dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity	95,2%	0,0%	2,33	2,63	2,70
8. Ve škole je v rámci vzdělávacího procesu nastaveno bezpečné prostředí pro rozvoj kreativity, iniciativy a názorů dětí	90,5%	0,0%	3,10	3,04	3,08

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že mateřské školy plánují zlepšení většiny výše uvedených kritérií v období 2016 – 2018. Hodnoty podílu MŠ v rámci ORP plánujících zlepšení se pohybují od 81 % - 100 %. Nejvyšší podíl mateřských škol v ORP ve zmíněném období plánuje rozvíjet znalosti učitelů v oblasti podpory kreativity a využít těchto znalostí ve výchově. Nejnižší podíl mateřských škol v ORP plánuje zlepšit informovanost a spolupráci v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě s rodiči.

Z hlediska průměrného hodnocení aktuálního stavu jednotlivých kritérií je nutno zdůraznit, že kritéria č. 2, 3, 5 a 7 dosahují nižších hodnot než je průměr kraje a ČR jako celku. Naopak kritérium č. 8 vykazuje vyšší průměrnou hodnotu, než je průměr kraje a ČR.

U kritérií č. 1 a 6 je průměrná hodnota shodná s krajským průměrem, avšak nižší než průměr celorepublikový. Průměrná hodnota aktuálního stavu je u kritéria č. 4 stejná jak v rámci ORP, tak v rámci kraje a ČR.

Překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě

V rámci dotazníkového šetření z hlediska překážek v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě, měly MŠ mimo jiné za úkol označit libovolné množství překážek (viz. tabulka č. 14).

Tabulka č. 14: Překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě

TABULKAČ. 14: Překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě	Podíl škol narážejících na danou překážku ¹⁾		
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. Malý zájem a stereotypní přístup pedagogů k podpoře iniciativy a kreativity	9,5% (5.)	13,8% (5.)	12,2% (5.)
2. Management školy nepovažuje téma za prioritu	– (x)	1,3% (8.)	1,5% (8.)
3. Zřizovatel školy nepovažuje téma za prioritu	x (x)	4,4% (6.)	4,7% (7.)
4. Nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity	14,3% (3.)	29,0% (3.)	26,2% (3.)
5. Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity	81,0% (1.)	65,7% (1.)	63,8% (1.)
6. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity	42,9% (2.)	32,7% (2.)	29,8% (2.)
7. Jiné	9,5% (5.)	4,4% (6.)	6,6% (6.)
8. Žádné	4,8% (7.)	14,8% (4.)	13,7% (4.)

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z výše uvedené tabulky je patrné následující pořadí nejčastěji uváděných překážek v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě v mateřských školách v ORP Valašské Meziříčí (v tabulce zaznačeno zeleně):

1. Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity – 81,0 %
2. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity – 42,9 %
3. Nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity – 14,3 %

V rámci zlínského kraje byly za nejčastěji uváděné překážky identifikovány následující:

1. Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity – 65,7 %
2. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity – 32,7 %
3. Nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity – 29,0 %

V rámci celé České republiky byly za nejčastěji uváděné překážky identifikovány následující:

1. Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity – 63,8 %
2. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity – 29,8 %
3. Nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity – 26,2 %

Z hlediska ORP Valašské Meziříčí, Zlínského kraje a celé České republiky bylo vyhodnocení těchto překážek obdobné.

X

Naopak nejméně často uváděnou překážkou v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě v ORP Valašské Meziříčí, v rámci kraje i celé ČR bylo tvrzení, že management školy nepovažuje téma za prioritu.

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě

Níže uvedená tabulka č. 15 dotazníkového šetření interpretuje nejvýznamnější překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě, kdy MŠ mohly zaznačit pouze jednu překážku, a to tu, kterou považují za nejvýznamnější.

Tabulka č. 15: Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě

TABULKA č. 15: Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě	Podíl škol, které danou překážku označily za nejvýznamnější ¹⁾		
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. Malý zájem a stereotypní přístup pedagogů k podpoře iniciativy a kreativity	– (x)	x (x)	6,4% (5.)
2. Management školy nepovažuje téma za prioritu	– (x)	– (x)	0,4% (8.)
3. Zřizovatel školy nepovažuje téma za prioritu	– (x)	x (x)	0,9% (7.)
4. Nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity	4,8% (3.)	12,8% (3.)	10,3% (3.)
5. Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity	71,4% (1.)	56,6% (1.)	53,2% (1.)
6. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity	19,0% (2.)	x (x)	10,2% (4.)
7. Jiné	– (x)	x (x)	4,9% (6.)
8. Žádné	4,8% (3.)	14,8% (2.)	13,7% (2.)

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

V případě možnosti označit pouze jednu překážku v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě byly překážky v rámci kraje a ČR definované takto:

1. Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity.
2. Žádné.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

3. Nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity.

Shrnutí výsledků dotazníkového šetření u oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě za ORP Valašské Meziříčí

Na základě dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR bylo v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě za ORP Valašské Meziříčí zjištěno následující:

Mateřské školy vykazují podprůměrné hodnoty aktuálního stavu podpory kompetencí k iniciativě a kreativě (vztaženo ke kraji a ČR) v následujících oblastech:

- Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol.
- Škola disponuje dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity.
- Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.).
- Škola nabízí pestré možnosti seberealizace dětí, umožňuje dětem realizovat vlastní nápady (např. dramatizace textu atp.).
- Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP PV.
- Škola informuje a spolupracuje v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě s rodiči (např. ukázky práce s dětmi pro rodiče, dny otevřených dveří apod.)

Mateřské školy nejčastěji plánují zlepšení hodnocení v období 2016 – 2018 v následujících oblastech:

- Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.).
- Škola nabízí pestré možnosti seberealizace dětí, umožňuje dětem realizovat vlastní nápady (např. dramatizace textu atp.).
- Škola disponuje dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity.

Nejčastěji uváděnými překážkami a zároveň nejvýznamnějšími překážkami v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě jsou:

- Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity.
- Nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity.

IV. Podpora polytechnického vzdělávání

Polytechnická výchova v předškolním vzdělávání obsahuje pracovní činnosti (konkrétně práci s materiály, jako je např. stříhání, nalepování, modelování...) a pracovní výchovu (ta zahrnuje kromě pracovní činnosti i získávání základních dovedností a návyků souvisejících s kladným vztahem k práci, s plánováním, s bezpečností při práci apod.), poznávání výrobních technologií, orientaci v různých oborech lidské činnosti, ochranu a tvorbu životního prostředí, poznávání a používání multimédií a nových technologií. Je propojena s dalšími obory, jako jsou přírodověda, matematická pregramotnost, předčtenářské dovednosti, ale i dalšími výchovami, jako je výtvarná, tělesná a hudební.

V rámci dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR byla u mateřských škol řešena oblast podpory polytechnického vzdělávání ze třech hledisek:

Úroveň podpory polytechnického vzdělávání

Překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání

Úroveň podpory polytechnického vzdělávání

Úroveň podpory polytechnického vzdělávání byla hodnocena podle 11 kritérií. U každého kritéria byl stanoven podíl mateřských škol, které plánují zlepšení v dané oblasti v letech 2016 – 2018 nebo 2019 – 2020, dále byl hodnocen průměrný aktuální stav kritéria, a to v porovnání průměru ORP Valašské Meziříčí s průměrem za Zlínský kraj a průměrem za celou Českou republiku.

Níže uvedená tabulka č. 16 ilustruje hodnocení úrovně podpory polytechnického vzdělávání. U hodnocení podílu mateřských škol v rámci ORP Valašské Meziříčí plánujících zlepšení mohla každá mateřská škola zvolit pouze jedno období. Hodnota pak představuje počet mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které plánují zlepšení daného prvku v příslušném období, vztažených k celkovému počtu mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které se zapojily do dotazníkového šetření. Zeleně jsou pak zvýrazněny položky, které mateřské školy plánují zlepšovat nejčastěji.

U průměrného hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP / kraje / republiky bylo vycházeno z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých mateřských škol. Hodnocení každého kritéria probíhalo na čtyřstupňové škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)
3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)
4. Ideální stav (tzn. funkční systém vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Červeně jsou zvýrazněny ty hodnoty v rámci ORP Valašské Meziříčí, které jsou nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR.

Tabulka č. 16: Polytechnické vzdělávání

TAUBLKA Č. 16: Polytechnické vzdělávání	Podíl MŠ v rámci ORP plánujících zlepšení		Průměrné hodnocení aktuálního stavu		
	2016-2018	2019-2020	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RPV PV	85,7%	9,5%	2,71	2,78	2,85
2. Ve škole existuje osoba zodpovědná za rozvoj polytechnického vzdělávání, schopná poradit, doporučit dětem nebo učitelům	81,0%	14,3%	1,86	1,74	1,69
3. Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	90,5%	9,5%	2,24	2,39	2,50
4. Učitelé MŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání mezi sebou i s učiteli z jiných škol	81,0%	14,3%	2,14	2,21	2,27
5. Škola disponuje vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru	85,7%	14,3%	2,00	2,26	2,29
6. Škola aktivně spolupracuje s jinými MŠ a ZŠ v oblasti polytechniky	81,0%	9,5%	1,71	1,69	1,60
7. Škola podporuje samostatnou práci dětí v oblasti polytechnického vzdělávání	85,7%	9,5%	2,57	2,53	2,55
8. Škola podporuje individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o polytechniku	71,4%	14,3%	2,43	2,26	2,24
9. Škola informuje a spolupracuje v oblasti polytechnického vzdělávání s rodiči (např. výstavky prací, představení systému školy v oblasti polytechnického vzdělávání, kroužků aktivit apod.)	71,4%	19,0%	2,24	2,29	2,41
10. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností	85,7%	14,3%	1,90	2,21	2,31
11. Škola využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání	85,7%	14,3%	1,95	1,93	2,02

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z dotazníkového šetření vyplývá, že nejvyšší podíl mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí plánuje zlepšení u jednotlivých kritérií vztahujících se k polytechnickému vzdělávání na mezidobí let 2016 – 2018, přičemž podíl se pohybuje od 71,4 % u podpory individuální práce s dětmi s mimořádným zájmem o polytechniku nebo informování a spolupráci v oblasti polytechnického vzdělávání s rodiči, až po hodnotu 90,5 % u rozvíjení znalostí učitelů MŠ v oblasti polytechnického vzdělávání a jejich využívání ve výchově. Nejvyšší podíl mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, a to 19,0 %, plánuje na období 2019 – 2020 zlepšení v oblasti informování a spolupráce v oblasti polytechnického vzdělávání

s rodiči (např. výstavky prací, představení systému školy v oblasti polytechnického vzdělávání, kroužků, aktivit apod.).

U průměrného hodnocení aktuálního stavu bylo zjištěno, že u šesti kritérií je průměrné hodnocení aktuálního stavu nižší, než je krajský a celorepublikový průměr, konkrétně se jedná o kritéria 1, 3, 4, 5, 9 a 10. U kritéria 11 je průměrná hodnota nižší, než je celorepublikový průměr, ale vyšší, než je průměrné hodnocení v rámci kraje. U kritérií 2, 6, 7 a 8 je průměrné hodnocení naopak vyšší, než je krajský i celorepublikový průměr.

Překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání

V rámci dotazníkového šetření z hlediska překážek v oblasti podpory polytechnického vzdělávání, měly MŠ mimo jiné za úkol označit libovolné množství překážek (viz. tabulka č. 17).

Tabulka č. 17: Překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání

TABULKA Č. 17: Překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání	Podíl škol narážejících na danou překážku					
	v rámci ORP		v rámci kraje		v rámci ČR	
1. Nevhodné či žádné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen apod.)	52,4%	(3.)	47,8%	(3.)	40,7%	(3.)
2. Nedostatečná podpora dětí se zájmem o polytechnické vzdělávání jejich rodiči	23,8%	(5.)	17,5%	(6.)	18,9%	(6.)
3. Malý zájem pedagogů o podporu polytechnického vzdělávání nebo strach o bezpečnost dětí	4,8%	(6.)	21,9%	(5.)	20,3%	(5.)
4. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání	57,1%	(2.)	48,8%	(2.)	48,2%	(2.)
5. Nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání	76,2%	(1.)	71,0%	(1.)	67,2%	(1.)
6. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti polytechniky	33,3%	(4.)	37,4%	(4.)	32,3%	(4.)
7. Jiné	-	(x)	3,7%	(7.)	7,1%	(7.)
8. Žádné	-	(x)	3,7%	(7.)	4,8%	(8.)

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z výše uvedené tabulky je patrné následující pořadí nejčastěji uváděných překážek v oblasti podpory polytechnického vzdělávání v mateřských školách v ORP Valašské Meziříčí (v tabulce označeno zeleně):

1. Nedostatek finanční na podporu polytechnického vzdělávání – 76,2 %
2. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání – 57,1 %
3. Nevhodné či žádné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen apod.) – 52,4 %

Stejné překážky i ve stejném pořadí pak byly identifikovány jako nejčastěji uváděné jak v rámci Zlínského kraje, tak v rámci celé České republiky.

X

Naopak nejméně často uváděné překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání v ORP Valašské Meziříčí je:

1. Malý zájem pedagogů o podporu polytechnického vzdělávání nebo strach o bezpečnost dětí – 4,8 %
2. Nedostatečná podpora dětí se zájmem o polytechnické vzdělávání ze strany rodičů – 23,8%
3. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti polytechniky – 33,3%

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání

Níže uvedená tabulka č. 18 dotazníkového šetření interpretuje nejvýznamnější překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání, kdy MŠ mohly zaznačit pouze jednu překážku, a to tu, kterou považují za nejvýznamnější.

Tabulka č. 18: Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání

TABULKA Č. 18: Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání	Podíl škol, které danou překážku označily za nejvýznamnější					
	v rámci ORP		v rámci kraje		v rámci ČR	
1. Nevhodné či žádné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen apod.)	14,3%	(2.)	16,5%	(2.)	14,1%	(2.)
2. Nedostatečná podpora dětí se zájmem o polytechnické vzdělávání jejich rodiči	9,5%	(3.)	3,0%	(7.)	4,5%	(7.)
3. Malý zájem pedagogů o podporu polytechnického vzdělávání nebo stran o bezpečnost dětí	4,8%	(5.)	5,7%	(5.)	6,0%	(5.)
4. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání	9,5%	(3.)	13,5%	(3.)	13,5%	(3.)
5. Nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání	57,1%	(1.)	45,5%	(1.)	43,8%	(1.)
6. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti polytechniky	4,8%	(5.)	10,1%	(4.)	8,9%	(4.)
7. Jiné	-	(x)	2,0%	(8.)	4,4%	(8.)
8. Žádné	-	(x)	3,7%	(6.)	4,8%	(6.)

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Při hodnocení nejvýznamnějších překážek v oblasti podpory polytechnického vzdělávání měly mateřské školy možnost zaznačit pouze jednu možnost. Jako nejvýznamnější překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání v ORP Valašské Meziříčí byly identifikovány (v tabulce zaznačeno zeleně):

1. Nedostatek finanční na podporu polytechnického vzdělávání – 57,1 %
2. Nevhodné či žádné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen apod.) – 14,3 %
3. Nedostatečná podpora dětí se zájmem o polytechnické vzdělávání jejich rodiči / Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání – 9,5 %

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Stejně překážky, mimo nedostatečnou podporu dětí se zájmem o polytechnické vzdělávání ze strany rodičů, byly vyhodnoceny jako nejvýznamnější také na úrovni Zlínského kraje, i celé České republiky.

Shrnutí výsledků dotazníkového šetření u oblasti podpory polytechnického vzdělávání za ORP Valašské Meziříčí

Na základě dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR vyplynulo v oblasti podpory polytechnického vzdělávání za ORP Valašské Meziříčí následující:

Mateřské školy vykazují podprůměrné hodnoty aktuálního stavu polytechnického vzdělávání (vztaženo ke kraji a ČR) v následujících oblastech:

- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností
- Škola využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání
- Škola disponuje vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru
- Učitelé MŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání mezi sebou i s učiteli z jiných škol
- Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
- Škola informuje a spolupracuje v oblasti polytechnického vzdělávání s rodiči (např. výstavky prací, představení systému školy v oblasti polytechnického vzdělávání, kroužků, aktivit apod.)
- Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP PV

Mateřské školy nejčastěji plánují zlepšení hodnocení v období 2016 – 2018 u následujících kritériích:

- Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
- Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP PV
- Škola disponuje vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru
- Škola podporuje samostatnou práci dětí v oblasti polytechnického vzdělávání
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností

- Škola využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání

Nejčastěji uváděnými překážkami v oblasti podpory polytechnického vzdělávání jsou:

- Nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání
- Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání
- Nevhodné či žádné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen apod.)

Nejvýznamnějšími překážkami v oblasti podpory polytechnického vzdělávání jsou:

- Nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání
- Nevhodné či žádné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen apod.)
- Nedostatečná podpora dětí se zájmem o polytechnické vzdělávání jejich rodiči
- Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání

V. Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj, aktivní zapojení do společnosti a budoucí uplatnění v životě. V etapě předškolního vzdělávání jde zejména o schopnost získávat v budoucnu klíčové kompetence potřebné pro život (kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, pracovní činnosti).

V rámci dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR byla u mateřských škol řešena oblast podpory sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí z jednoho hlediska:

Úroveň sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence

Úroveň sociální a občanské dovednosti a dalších klíčových kompetencí

Úroveň sociální a občanské dovednosti a dalších klíčových kompetencí byla hodnocena podle 9 kritérií. U každého kritéria byl stanoven podíl mateřských škol, které plánují zlepšení v dané oblasti

v letech 2016 – 2018 nebo 2019 – 2020, dále byl hodnocen průměrný aktuální stav kritéria, a to v porovnání průměru ORP Valašské Meziříčí s průměrem za Zlínský kraj a průměrem za celou Českou republiku.

Hodnocení úrovně sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence ilustruje tabulka č. 19, která je uvedena níže. U hodnocení podílu mateřských škol v rámci ORP Valašské Meziříčí plánujících zlepšení mohla každá mateřská škola zvolit pouze jedno období. Hodnota pak představuje počet mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které plánují zlepšení daného prvku v příslušném období, vztahených k celkovému počtu mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které se zapojily do dotazníkového šetření. Zeleně jsou pak zvýrazněny položky, které mateřské školy plánují zlepšovat nejčastěji.

U průměrného hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP / kraje / republiky bylo vycházeno z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých mateřských škol. Hodnocení každého kritéria probíhalo na čtyřstupňové škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)
3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)
4. Ideální stav (tzn. funkční systém vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Červeně jsou zvýrazněny ty hodnoty v rámci ORP Valašské Meziříčí, které jsou nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR.

Tabulka č. 19: Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence

TAUBLKA Č. 19: Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	Podíl MŠ v rámci ORP plánujících zlepšení		Průměrné hodnocení aktuálního stavu		
	2016-2018	2019-2020	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. Ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání	66,7%	14,3%	2,90	3,10	3,18
2. Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění	76,2%	19,0%	2,81	3,03	3,07
3. Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a dětí	61,9%	19,0%	3,05	3,11	3,14
4. Škola buduje povědomí o etických hodnotách, má formálně i neformálně jednoznačně nastavená a sílená spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, která se dodržují	76,2%	9,5%	3,00	3,12	3,17
5. Škola u dětí rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení	81,0%	9,5%	2,76	2,95	2,93
6. Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc	81,0%	9,5%	2,76	3,02	3,07
7. Škola rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií	76,2%	19,0%	2,48	2,44	2,49

8. Škola rozvíjí schopnost dětí učit se	81,0%	4,8%	3,00	3,04	3,11
9. Výuka směřuje k přípravě na výuku v základní škole, k základním společenským návykům a pravidlům chování v různých prostředích	81,0%	4,8%	3,19	3,21	3,25

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z dotazníkového šetření vyplývá, že nejvyšší podíl mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí plánuje zlepšení u jednotlivých kritérií vztahujících se k podpoře sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí na mezidobí let 2016 – 2018, přičemž podíl se pohybuje od 61,9 % u kritéria – uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a dětí, až po hodnotu 81,0 % u kritérií – škola u dětí rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení, škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc, škola rozvíjí schopnost dětí učit se a výuka směřuje k přípravě na výuku v základní škole, k základním společenským návykům a pravidlům chování v různých prostředích. Nejvyšší podíl mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, a to 19 %, plánuje na období 2019 – 2020 zlepšení v oblasti kritérií – ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace, uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a dětí a škola rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií.

U průměrného hodnocení aktuálního stavu bylo zjištěno, že u všech 9 kritérií je průměrné hodnocení aktuálního stavu nižší, než je krajský a celorepublikový průměr.

Shrnutí výsledků dotazníkového šetření u oblasti podpory sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí za ORP Valašské Meziříčí

Na základě dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR vplynuly v oblasti podpory sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí za ORP Valašské Meziříčí následující zjištění:

Mateřské školy vykazují podprůměrné hodnoty aktuálního stavu sociální a občanské dovednosti a dalších klíčových kompetencí (vztaženo ke kraji a ČR) z hlediska následujících kritérií:

- Škola rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií
- Škola u dětí rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení
- Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc
- Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění)
- Ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Škola buduje povědomí o etických hodnotách, má formálně i neformálně jednoznačně nastavená a sdílená spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, která se dodržují
- Škola rozvíjí schopnost dětí učit se
- Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a dětí
- Výuka směřuje k přípravě na výuku v základní škole, k základním společenským návykům a pravidlům chování v různých prostředích

Mateřské školy nejčastěji plánují zlepšení hodnocení v období 2016 – 2018 následujících kritérií:

- Škola u dětí rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení
- Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc
- Škola rozvíjí schopnost dětí učit se
- Výuka směřuje k přípravě na výuku v základní škole, k základním společenským návykům a pravidlům chování v různých prostředích

VI. Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Digitální kompetence lze označit jako soubor kompetencí nutných k identifikaci, pochopení, interpretaci, vytváření, komunikování a účelnému a bezpečnému využívání digitálních technologií, jejich technických vlastností i obsahu, za účelem pracovní i osobní seberealizace.

Pedagogičtí pracovníci jsou v oblasti školství bezesporu klíčovými aktéry, kteří implementují digitální technologie do školního vzdělávání a kteří mohou realizovat jejich potenciál přímo ve výuce. Aby mohl pedagogický pracovník správně vykonávat svou profesi, je třeba, aby kromě pedagogických znalostí získával a dále rozšiřoval kompetence v digitálních dovednostech.

V rámci dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR byla u mateřských škol řešena oblast podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků ze třech hledisek:

Úroveň podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Úroveň podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Úroveň podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků byla hodnocena podle 2 kritérií. U každého kritéria byl stanoven podíl mateřských škol, které plánují zlepšení v dané oblasti v letech 2016 – 2018 nebo 2019 – 2020, dále byl hodnocen průměrný aktuální stav kritéria, a to v porovnání průměru ORP Valašské Meziříčí s průměrem za Zlínský kraj a průměrem za celou Českou republiku.

Níže uvedená tabulka č. 20 ilustruje hodnocení úrovně podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků. U hodnocení podílu mateřských škol v rámci ORP Valašské Meziříčí plánujících zlepšení mohla každá mateřská škola zvolit pouze jedno období. Hodnota pak představuje počet mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které plánují zlepšení daného prvku v příslušném období, vztažených k celkovému počtu mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které se zapojily do dotazníkového šetření. Zeleně jsou pak zvýrazněny položky, které mateřské školy plánují zlepšovat nejčastěji.

U průměrného hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP / kraje / republiky bylo vycházeno z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých mateřských škol. Hodnocení každého kritéria probíhalo na čtyřstupňové škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)
3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)
4. Ideální stav (tzn. funkční systém vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Červeně jsou zvýrazněny ty hodnoty v rámci ORP Valašské Meziříčí, které jsou nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR.

Tabulka č. 20: Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Digitální kompetence pedagogických pracovníků	Podíl MŠ v rámci ORP plánujících zlepšení ¹⁾		Průměrné hodnocení aktuálního stavu ²⁾		
	2016-2018	2019-2020	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. Pedagogové mají základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.)	71,4%	14,3%	2,76	2,75	2,83
2. Pedagogové mají základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.)	76,2%	9,5%	2,86	2,88	2,95

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že většina mateřských škol plánuje zlepšení obou výše uvedených kritérií převážně v období 2016 – 2018. Hodnoty podílu MŠ v rámci ORP plánujících zlepšení se pohybují od 71,4 % - 76,2 %, přičemž nejvyšší podíl mateřských škol v ORP ve zmíněném období plánuje zlepšení znalostí pedagogů v oblasti práce s počítačem a jeho využití pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí a nejnižší podíl mateřských škol v ORP plánuje zlepšení znalostí pedagogů v oblasti práce s internetem a jeho využití pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí

Z hlediska průměrného hodnocení aktuálního stavu dosahuje kritérium č. 1 nižších hodnot než je průměr ČR, avšak vyšších hodnot než je průměr kraje. Kritérium č. 2 vykazuje nižší hodnotu než krajský i celorepublikový průměr.

Překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

V rámci dotazníkového šetření z hlediska překážek v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků, měly MŠ mimo jiné za úkol označit libovolné množství překážek (viz. tabulka č. 21).

Tabulka č. 21: Překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků	Podíl škol narážejících na danou překážku ¹⁾					
	v rámci ORP		v rámci kraje		v rámci ČR	
1. Nevhodné / zastaralé ICT vybavení	47,6%	(2.)	52,2%	(2.)	46,4%	(2.)
2. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí	23,8%	(3.)	36,4%	(3.)	31,8%	(3.)
3. Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky)	90,5%	(1.)	76,4%	(1.)	74,7%	(1.)
4. Jiné	9,5%	(4.)	7,1%	(5.)	8,0%	(5.)
5. Žádné	4,8%	(5.)	8,4%	(4.)	9,7%	(4.)

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z výše uvedené tabulky je patrné následující pořadí nejčastěji uváděných překážek v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v mateřských školách v ORP Valašské Meziříčí (v tabulce zaznačeno zeleně):

1. Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení – 90,5 %
2. Nevhodné / zastaralé ICT vybavení – 47,6 %
3. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí – 23,8%

Stejně překážky i ve stejném pořadí pak byly identifikovány jako nejčastěji uváděné jak v rámci Zlínského kraje, tak v rámci celé České republiky.

X

Naopak nejméně často uváděné překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v ORP Valašské Meziříčí jsou jiné nebo žádné překážky.

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Níže uvedená tabulka č. 22 dotazníkového šetření interpretuje nejvýznamnější překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků, kdy MŠ mohly zaznačit pouze jednu překážku, a to tu, kterou považují za nejvýznamnější.

Tabulka č. 22: Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

TABULKA č. 22: Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků	Podíl škol, které danou překážku označily za nejvýznamnější ¹⁾		
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. Nevhodné / zastaralé ICT vybavení	- (x)	10,1% (3.)	9,5% (4.)
2. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí	4,8% (3.)	14,5% (2.)	12,3% (2.)
3. Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky)	81,0% (1.)	62,3% (1.)	63,3% (1.)
4. Jiné	9,5% (2.)	4,7% (5.)	5,2% (5.)
5. Žádné	4,8% (3.)	8,4% (4.)	9,7% (3.)

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

V případě možnosti označit pouze jednu překážku v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků byly v rámci kraje identifikovány sestupně překážky č. 3, 2 a 1. V případě ČR se jednalo o překážky č. 3, 2 a 5.

Shrnutí výsledků dotazníkového šetření u oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků za ORP Valašské Meziříčí

Na základě dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR bylo v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků za ORP Valašské Meziříčí zjištěno následující:

Mateřské školy vykazují podprůměrné hodnoty aktuálního stavu podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v následujících oblastech:

- Pedagogové mají základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.).
- Pedagogové mají základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.)

Mateřské školy nejčastěji plánují zlepšení hodnocení v období 2016 – 2018 v následujících oblastech:

- Pedagogové mají základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Pedagogové mají základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.).

Nejčastěji uváděnými překážkami v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků jsou:

- Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky)
- Nevhodné / zastaralé ICT vybavení
- Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí

Nejvýznamnějšími překážkami v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků jsou:

- Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky)
- Jiné
- Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí / žádné

VII. Rozvoj infrastruktury mateřských škol

Infrastrukturu mateřských škol můžeme z hlediska investic rozdělit do dvou skupin:

Investice do staveb a rekonstrukcí: zde můžeme zahrnout nové výstavby a přístavby budov, bezbariérové úpravy, zateplení budov, stavební úpravy tříd, knihoven, heren, tělocvičen, školních jídelen, hřišť, zahrad apod.

Investice do vybavení: zde můžeme zahrnout vybavení tříd, knihoven, tělocvičen, školních jídelen, vybavení výpočetní technikou, softwary, didaktické pomůcky, interaktivní tabule, audiovizuální technika atd.

V rámci dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR byla u mateřských škol řešena oblast rozvoje infrastruktury ze třech hledisek:

Investice v letech 2010 – 2015

Rozvoj infrastruktury mateřských škol z hlediska staveb a rekonstrukcí

Rozvoj infrastruktury mateřských škol z hlediska vybavení

Investice v letech 2010 – 2015

Tabulka č. 23, která je uvedena níže, udává počet mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí / Zlínském kraji / ČR, které v posledních 5 letech investovaly v rámci evropských projektů do infrastruktury školy (stavby, rekonstrukce atd.) alespoň v jedné z 10 konkrétních položek staveb a rekonstrukcí (viz následující tabulka č. 24: Stavby, rekonstrukce), vztahených k celkovému počtu MŠ v ORP / kraji / republice, které vyplnily dotazník. Dále udává počet mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí / Zlínském kraji / České republice, které v posledních 5 letech investovaly v rámci evropských projektů do vnitřního vybavení v alespoň jedné z 15 konkrétních položek vybavení (viz tabulka č. 25: Vybavení), vztahených k celkovému počtu MŠ v ORP / kraji / ČR, které vyplnily dotazník.

Tabulka č. 23: Investice v letech 2010 – 2015

TABULKA č. 23: Investice v letech 2010 - 2015	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
Celkový podíl škol, které v posledních 5 letech investovaly z EU do infrastruktury školy (stavba, rekonstrukce, modernizace budovy, učebny, místnosti, dvora atp.)	52,4%	42,1%	39,2%
Celkový podíl škol, které v posledních 5 letech investovaly z EU do vnitřního vybavení školy	19,0%	20,5%	24,0%

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z dotazníkového šetření vyplývá, že v letech 2010 – 2015 bylo v rámci ORP Valašské Meziříčí, Zlínského kraje i celé republiky nejvíce investováno do infrastruktury školy (stavba, rekonstrukce, modernizace budovy, učebny, místností, dvora atp.). 52,4% mateřských škol investovalo v letech 2010 – 2015 do infrastruktury (stavba, rekonstrukce, modernizace budovy, učebny, místností, dvora atp.) a 19,0% mateřských škol investovalo v letech 2010 – 2015 do vnitřního vybavení.

Rozvoj infrastruktury mateřských škol z hlediska staveb a rekonstrukcí

Níže uvedená tabulka č. 24, představuje počet mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí / Zlínském kraji / celé České republice, které v posledních 5 letech investovaly v rámci evropských projektů do příslušných staveb a rekonstrukcí, vztahených k celkovému počtu MŠ v ORP / kraji / republice, které vyplnily dotazník. Zeleně jsou zvýrazněny ty položky, kam investice z EU směřovaly nejčastěji.

Úroveň rozvoje infrastruktury byla hodnocena podle 10 kritérií. U každého kritéria byl stanoven podíl mateřských škol, které plánují stavět / rekonstruovat v dané oblasti v letech 2016 – 2018 neb 2019 – 2020. U hodnocení podílu mateřských škol v rámci ORP Valašské Meziříčí plánujících stavět /

rekonstruovat mohla každá mateřská škola zvolit jak období 2016 – 2018, tak období 2019 – 2020. Hodnota pak představuje počet mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které plánují stavět / rekonstruovat v příslušném období, vztažených k celkovému počtu mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které se zapojily do dotazníkového šetření. Zeleně jsou zvýrazněny ty položky, které mateřské školy uváděly nejčastěji.

Dále byl v tabulce hodnocen podíl mateřských škol v ORP, jejichž plán stavět / rekonstruovat se bude týkat bezbariérovosti. Hodnota představuje počet mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, u kterých se plánovaná stavba / rekonstrukce bude týkat bezbariérovosti, vztažených k celkovému počtu mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které se zapojily do dotazníkového šetření.

Tabulka č. 24: Stavby, rekonstrukce

TABULKA č. 24: Stavby, rekonstrukce	Podíl MŠ, které v posledních 5 letech investovaly z EU do příslušné stavby / rekonstrukce školy			Podíl MŠ v rámci ORP plánujících stavět / rekonstruovat		Podíl MŠ v rámci ORP jejichž plán se týká bezbariérovosti
	V rámci ORP	V rámci kraje	V rámci ČR	2016 – 2018	2019 - 2020	
1. Nová výstavba nebo přístavba budov	9,5%	4,7%	6,9%	23,8%	19,0%	9,5%
2. Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce	4,8%	4,0%	3,2%	14,3%	28,6%	38,1%
3. Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budovy, zateplení budov (projekty energeticky udržitelné školy apod.)	14,3%	24,6%	26,8%	19,0%	19,0%	4,8%
4. Stavební úpravy a rekonstrukce tříd	14,3%	11,8%	10,3%	19,0%	14,3%	4,8%
5. Stavební úpravy a rekonstrukce knihovny	0,0%	1,3%	0,7%	0,0%	0,0%	0,0%
6. Stavební úpravy a rekonstrukce herny	4,8%	6,1%	5,7%	4,8%	9,5%	0,0%
7. Stavební úpravy a rekonstrukce tělocvičny	0,0%	2,4%	1,4%	9,5%	14,3%	9,5%
8. Stavební úpravy a rekonstrukce prostor na podporu polytechnického vzdělávání (např. keramická dílna)	0,0%	2,0%	1,9%	14,3%	19,0%	4,8%
9. Stavební úpravy a rekonstrukce školní jídelny	4,8%	6,1%	6,3%	14,3%	9,5%	0,0%
10. Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, zahrady apod.	47,6%	33,3%	20,0%	28,6%	19,0%	4,8%

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z dotazníkového šetření vyplývá, že v posledních 5 letech mateřské školy v rámci ORP Valašské Meziříčí nejvíce investovaly do stavebních úprav a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy – 47,6 %, do ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budovy, zateplení budov – 14,3 % a do stavebních úprav a rekonstrukce tříd – 14,3 %. Stejně pořadí je také

v rámci Zlínského kraje. V rámci celé republiky MŠ v posledních 5 letech nejvíce investovaly do ostatní rekonstrukce, udržovacích prací a modernizace pláště budov, zateplení budov – 26,8 %, dále do stavebních úprav a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy – 20,0 % a do stavebních úprav a rekonstrukce tříd – 10,3 %.

Dále z dotazníkového šetření vyplývá, že nejvyšší podíl mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, a to 28,6 %, plánuje na období 2016 – 2018 stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy v oblasti rozvoje infrastruktury. V období 2019 – 2020 plánuje nejvíce mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce – 28,6 %.

Největší podíl bezbariérovosti se u mateřských škol v rámci ORP Valašské Meziříčí bude týkat bezbariérových stavebních úprav a rekonstrukcí – 38,1 %.

Rozvoj infrastruktury mateřských škol z hlediska vybavení

Níže uvedená tabulka č. 25, představuje počet mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí / Zlínském kraji / celé České republice, které v posledních 5 letech investovaly v rámci evropských projektů do příslušného vybavení, vztahený k celkovému počtu MŠ v ORP / kraji / republice, které vyplnily dotazník. Zeleně jsou zvýrazněné ty položky, kam investice z EU směřovaly nejčastěji.

Úroveň rozvoje vybavení byla hodnocena podle 15 kritérií. U každého kritéria byl stanoven podíl mateřských škol, které plánují pořízení vybavení v dané oblasti v letech 2016 – 2018 neb 2019 – 2020. U hodnocení podílu mateřských škol v rámci ORP Valašské Meziříčí plánujících pořízení vybavení, mohla každá mateřská škola zvolit jak období 2016 – 2018, tak období 2019 – 2020. Hodnota pak představuje počet mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které plánují pořízení vybavení v příslušném období, vztahených k celkovému počtu mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, které se zapojily do dotazníkového šetření. Zeleně jsou zvýrazněny ty položky, které mateřské školy uváděly nejčastěji.

Tabulka č. 25: Vybavení

TABULKA č. 25: Vybavení	Podíl MŠ, které v posledních 5 letech investovaly z EU do příslušného vybavení školy			Podíl MŠ v rámci ORP plánujících pořízení vybavení	
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR	2016 - 2018	2019 - 2020
1. Vybavení třídy	9,5%	10,1%	12,5%	28,6%	19,0%
2. Vybavení prostorů školy pro rozvoj polytechnických dovedností	4,8%	5,1%	6,2%	42,9%	19,0%
3. Vybavení knihovny	4,8%	5,1%	5,4%	33,3%	19,0%
4. Vybavení herny	4,8%	7,4%	9,3%	14,3%	14,3%
5. Vybavení tělocvičny	0,0%	1,7%	2,7%	23,8%	14,3%
6. Vybavení školní jídelny	0,0%	4,7%	6,1%	23,8%	19,0%

7. Vybavení výpočetní technikou pro potřeby pedagogických pracovníků	0,0%	6,4%	8,9%	38,1%	14,3%
8. Software pro ICT techniku	9,5%	5,7%	6,7%	33,3%	9,5%
9. Nové didaktické pomůcky	0,0%	8,1%	12,4%	33,3%	23,8%
10. Připojení k internetu v hernách, ve škole	0,0%	2,7%	5,4%	28,6%	14,3%
11. Interaktivní tabule	4,8%	4,0%	5,8%	33,3%	28,6%
12. Audiovizuální technika (televize, projektory apod.)	0,0%	4,4%	5,3%	23,8%	23,8%
13. Vybavení bezbariérovým nábytkem pro děti se SVP	4,8%	1,0%	0,6%	23,8%	28,6%
14. Didaktické a kompenzační pomůcky pro děti se SVP	9,5%	5,7%	3,9%	42,9%	23,8%
15. Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na rozvoj jednotlivých pregramotnosti, polytechnických dovedností apod.	0,0%	2,7%	6,2%	42,9%	23,8%

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP (ORP Valašské Meziříčí)

Z dotazníkového šetření vyplývá, že v posledních 5 letech mateřské školy v rámci ORP Valašské Meziříčí nejvíce investovaly do vybavení tříd – 9,5 %, do softwaru pro ICT techniku – 9,5 % a do didaktických a kompenzačních pomůcek pro děti se SVP – 9,5 %. V rámci Zlínského kraje MŠ v posledních 5 letech nejvíce investovaly do vybavení tříd – 10,1 %, do nových didaktických pomůcek – 8,1 % a do vybavení herny – 7,4 %. V rámci celé České republiky MŠ je situace obdobná jako u Zlínského kraje.

Dále z dotazníkového šetření vyplývá, že nejvyšší podíl mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí, a to 42,6 %, plánuje na období 2016 – 2018 pořízení vybavení prostorů školy pro rozvoj polytechnických dovedností, pořízení didaktických a kompenzačních pomůcek pro děti se SVP a pořízení vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy. V období 2019 – 2020 plánuje nejvíce mateřských škol v ORP Valašské Meziříčí pořízení didaktických pomůcek – 23,8 %, pořízení audiovizuální techniky – 23,8 %, pořízení didaktických a kompenzačních pomůcek pro děti se SVP – 23,8 % a pořízení vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy – 23,8 %.

Shrnutí výsledků dotazníkového šetření u oblasti rozvoje infrastruktury mateřských škol

Na základě dotazníkového šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR vplynuly v oblasti rozvoje infrastruktury mateřských škol za ORP Valašské Meziříčí následující zjištění:

V posledních 5 letech (2010 – 2015) nejvíce mateřských škol investovalo z EU do infrastruktury školy (stavba, rekonstrukce, modernizace budovy, učebny, místnosti, dvora atp.)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

V posledních 5 letech mateřské školy v oblasti stavby / rekonstrukce nejvíce investovaly do:

- Stavebních úprav a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, zahrady apod.
- Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budovy, zateplení budov (projekty energeticky udržitelné školy)
- Stavebních úprav a rekonstrukce tříd

Mateřské školy v letech 2016 – 2018 nejčastěji plánují stavět / rekonstruovat:

- Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, zahrady apod.
- Nová výstavba nebo přestavba budov
- Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budovy, zateplení budov (projekty energeticky udržitelné školy apod.)
- Stavební úpravy a rekonstrukce tříd

Mateřské školy v letech 2019 – 2020 nejčastěji plánují stavět / rekonstruovat:

- Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce
- Nové výstavby nebo přístavky budov
- Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budov, zateplení budov (projekty energeticky udržitelné školy apod.)
- Stavební úpravy a rekonstrukce prostor na podporu polytechnického vzdělávání (např. keramická dílna)
- Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, zahrady apod.

V posledních 5 letech mateřské školy v oblasti vybavení školy nejvíce investovaly do:

- Vybavení tříd
- Softwaru pro ICT techniku
- Didaktických a kompenzačních pomůcek pro děti se SVP

Mateřské školy v letech 2016 – 2018 nejčastěji plánují pořízení následujícího vybavení:

- Vybavení prostorů školy pro rozvoj polytechnických dovedností
- Pořízení didaktických a kompenzačních pomůcek pro děti se SVP

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na rozvoj jednotlivých pregramotnosti, polytechnických dovedností apod.

Mateřské školy v letech 2019 – 2020 nejčastěji plánují pořízení následujícího vybavení:

- Nových didaktických pomůcek
- Audiovizuální techniky (televize, projektory apod.)
- Didaktické a kompenzační pomůcky pro děti se SVP
- Pořízení vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na rozvoj jednotlivých pregramotnosti, polytechnických dovedností apod.